

ΒΑΚΑΛΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΑΠΟ ΤΟ 1967

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

- A.1.1.** 1. Σ (σελ. 20)
2. Λ (σελ. 29)
3. Λ (σελ. 79)
4. Σ (σελ. 83)
5. Σ (σελ. 145)

A.1.2. α. Εθνικόν Κομιτάτον (σελ. 79): Πολιτικός σχηματισμός που συγκροτήθηκε στο πλαίσιο της Εθνοσυνέλευσης του 1862-64, με μικρότερη όμως απήχηση σε σχέση με τις δύο μεγαλύτερες παρατάξεις (πεδινοί και ορεινοί). Το Εθνικόν Κομιτάτον λοιπόν, υπό τον Επαμεινώνδα Δεληγιώργη, υποστήριζε την ανάπτυξη του κοινοβουλευτισμού και τον εκσυγχρονισμό της χώρας, οικονομική ανάπτυξη και μεταρρυθμίσεις στη διοίκηση και στο στρατό και πολιτισμική εξάπλωση στην Οθωμανική αυτοκρατορία.

β. Λαϊκό Κόμμα (1910), (σελ. 95): Το Λαϊκό Κόμμα ανήκει στα αριστερά κόμματα. «Τα αριστερά αρχικά ... κριτική υποστήριξη στους Φιλελεύθερους.»

γ. Επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων (Ε.Α.Π.): σελ. 155: «Με πρωτοβουλία της Κοινωνίας των Εθνών ... οριστική στέγαση.» και σελ. 157: «Η ΕΑΠ λειτούργησε ... απέναντι στους πρόσφυγες.»

ΘΕΜΑ Α2

A.2.1. σελ. 27: «Η οριστική αντιμετώπιση ...της εθνικής αυτής ιδιοκτησίας.»

A.2.2. σελ. 55-56, ενότητα 9.: «Η παγκόσμια οικονομική κρίση έφτασε ...είχε και θετικά στοιχεία.» (Γράφουμε δηλ. ολόκληρη την ενότητα 9. χωρίς όμως την τελευταία παράγραφο επειδή σ' αυτή αναφέρονται οι πολιτικές συνέπειες, ενώ στην εκφώνηση ζητούνται οι επιπτώσεις στον οικονομικό τομέα).

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1

Στα παρατιθέμενα αποσπάσματα αποτιμάται η συνεισφορά του κινήματος στο Γουδί και των επαγγελματικών σωματείων στα πλαίσια άρσης της οικονομικής κοινωνικής και πολιτικής κρίσης που ταλάνιζε την Ελλάδα στις τελευταίες δεκαετίες του 19ου και στις αρχές του 20ού. Πιο συγκεκριμένα στο πρώτο απόσπασμα αξιολογείται η δράση του κινήματος στο Γουδί και ο επικουρικός ρόλος των επαγγελματικών σωματείων τα οποία στήριξαν τον αγώνα του Στρατιωτικού Συνδέσμου, προβάλλοντας δυναμικές διεκδικήσεις για την κατοχύρωση της εργατικής τάξης και την εφαρμογή μιας αναπτυξιακής πολιτικής ισονομίας για την εξασφάλιση των συμφερόντων όλων των

κοινωνικών ομάδων.(«Αναμφίβολο είναι...η μεγάλη λαϊκή συγκέντρωση συμπαραστάσης...»)

Ειδικότερα τα επαγγελματικά σωματεία που απαρτίζονταν από βιομηχάνους, εμπόρους και ελεύθερους επαγγελματίες προέβησαν σε διαδήλωση διαμαρτυρίας με την οποία επεδίωκαν τη διευθέτηση της οικονομικοπολιτικής κατάστασης την ανατροπή της τοκογλυφίας, την εφαρμογή μίας ισορροπημένης φορολογικής στρατηγικής χωρίς να πλήττεται η πολυάριθμη μερίδα των παραγωγικών τάξεων και ιδιαίτερα την καταπολέμηση της αναξιοκρατίας στο δημόσιο τομέα, με απώτερο στόχο τον εξορθολογισμό της δημόσιας διοίκησης και την κατάργηση της κομματικής πατρωνίας που καθήλωνε την Ελλάδα σε χρόνια στασιμότητα.(«...πρόβαλε και καθαρά αστικές διεκδικήσεις...οπαδών του κυβερνώντος κόμματος.»)

Συναφές με το πνεύμα του προηγούμενου αποσπάσματος είναι και το δεύτερο το οποίο επιβεβαιώνει και διευρύνει το περιεχόμενο του. Έτσι στην πρωτογενή αυτή πηγή η οποία αποτελεί τμήμα του ψηφίσματος των επαγγελματικών σωματείων της περιοχής Αθηνών και Πειραιώς, στο συλλαλητήριο της 14ης Σεπτεμβρίου θίγεται η γενικότερη αποδιοργάνωση στον οικονομικό, πολιτικό και στρατιωτικό χώρο, στο πρώτο μέρος, η οποία ερμηνεύει και τη σθεναρή αντίδραση της εργατικής τάξης, ενώ στο δεύτερο προβάλλεται επιτακτική η ανάγκη λήψης αποτελεσματικών μέτρων.

Όπως μπορεί κανείς να διαπιστώσει από τα προσκομιζόμενα στοιχεία, στηλιτεύεται το υπάρχον πολιτικό καθεστώς, καθώς οι πολιτικοί συλλήβδην αποτελούν ιδιοτελή ολιγαρχία εφαρμόζοντας μία μεροληπτική πολιτική υπέρ μίας αριστοκρατικής μειοψηφίας , ενώ από την άλλη ο λαός στενάζει

κάτω από το βάρος μίας επαχθέστατης φορολογίας και βιώνει καθημερινά την ανασφάλεια και την παραχάραξη βασικών συνταγματικών δικαιωμάτων του. («...ανέλαβε να πραγματοποιήσει αποβλέπων...ασφάλειαν τιμής, ζωής και ιδιοκτησίας του.»)

Τα αιτήματα των εργατικών εκπροσώπων αφορούν την εφαρμογή μίας σειράς μεταρρυθμίσεων εκ μέρους της Κυβέρνησης η οποία θα συνίσταται στην ψήφιση άρτιας νομοθεσίας που θα υπαγορεύει την ορθολογική λειτουργία των διοικητικών κλάδων και θα πατάσσει τις πελατειακές σχέσεις και τις συναλλαγές στους τομείς της παραγωγικής δραστηριότητας.(«αξιοί να ιδή...προστασίας της παραγωγής.»)

Επιπλέον ιδιαίτερα αξιοσημείωτη είναι η εμφατική αναφορά στα προβλήματα της καθημερινής ζωής του εργάτη η οποία επιτάσσει τη θέσπιση ενός νομοθετικού πλαισίου πρόνοιας για τη βελτίωση των σχέσεων του με τον εργοδότη και τη μακροπρόθεσμη δυνατότητα οικονομικής του ανέλιξης.(«να ληφθή πρόνοια...αυτού νόμου.»)

Συνδέουμε τα αποσπάσματα με την αντίστοιχη σχολική αφήγηση σελ 86-87 και σελ 88-90 από («Το 1909...έχοντας πετύχει τις επιδιώξεις του.») χρησιμοποιούμε τη διαρθρωτική έκφραση Πράγματι τα συγκεκριμένα αποσπάσματα πιστοποιούν και διευρύνουν την ιστορική αφήγηση εμπλουτίζοντας με παραπομπές από τις πηγές στα σημεία που χρειάζεται κάθε φορά.

ΘΕΜΑ Β2

Στην παρατιθέμενη πηγή παρουσιάζονται από το Βενιζέλο οι στόχοι του αναφορικά με την ελληνοτουρκική προσέγγιση όπως αυτή αρχίζει να διαμορφώνεται μετά τη νίκη των Φιλελευθέρων στις εκλογές του 1928. Η πηγή

είναι άμεση και πρωτογενής αφού πρόκειται για απόσπασμα από την επιστολή του Ε. Βενιζέλου προς τον Τούρκο πρωθυπουργό Ισμέτ Ινονού, επιστολή που απέστειλε ο Βενιζέλος στις 30.08.1928, άρα μετά τη νίκη του στις εκλογές.

Πληροφορίες από την πηγή:

- Αρχικά τονίζεται ότι η νέα κυβέρνηση κέρδισε τις εκλογές και μάλιστα με μεγάλη πλειοψηφία και άρα ότι έχει μεγάλο λαϊκό έρεισμα.
- Στη συνέχεια επισημαίνονται οι προθέσεις του Βενιζέλου που μάλιστα χαρακτηρίζονται ως ζωηρή επιθυμία όχι μόνο για μια θεωρητική προσέγγιση Ελλάδας – Τουρκίας, αλλά και για την επισφράγιση αυτής της προσέγγισης με μια γραπτή συμφωνία που θα θεσμοθετεί επίσημα τη φιλία, την ειρήνη και τη συνεργασία των δύο χωρών.
- Γίνεται λόγος ιδιαίτερα για τα εδαφικά θέματα και ο Βενιζέλος υπενθυμίζει ότι και οι δύο πλευρές δεν έχουν επεκτατικές βλέψεις, και αυτό επικυρώθηκε με τη Συνθήκη της Λοζάνης το 1923.
- Το μόνο εμπόδιο που διακρίνει ο Βενιζέλος αφορά τις εκκρεμότητες που προέκυψαν από τη Σύμβαση της Ανταλλαγής (30 Ιανουαρίου 1923), εκκρεμότητες που όμως μπορούν να διευθετηθούν εφόσον αυτό είναι κοινή επιθυμία των δύο χωρών.

Σχολικό Βιβλίο: σελ. 163-164 (ενότητα 2. Η ελληνοτουρκική προσέγγιση.)

Παραπομπές στα σημεία που η πηγή επιβεβαιώνει την ιστορική αφήγηση:

- ... που κράτησαν δύο χρόνια. Φαίνεται λοιπόν από την πηγή ότι αμέσως μετά τη νίκη του στις εκλογές ο

Βενιζέλος με επιστολή στον Τούρκο πρωθυπουργό Ισμέτ Ινονού, ξεκινά την επίσημη δρομολόγηση αυτών των διαπραγματεύσεων.

- ... του εδαφικού καθεστώτος μεταξύ των δύο χωρών («Έχω πλήρη συνείδησιν ... ανεπιφυλάκτως.»).
- ... η έντονα αρνητική στάση των προσφύγων. Φαίνεται ότι ο Βενιζέλος το υπονοεί αυτό στην τελευταία περίοδο της πηγής : «Δια την πραγματοποίησιν ... παρακολουθούς συμφωνίας.».
- ... οικονομικών υποχρεώσεων μεταξύ των δύο χωρών. Έτσι λοιπόν ότι με τη Συμφωνία της Άγκυρας ο Βενιζέλος διευθέτησε τις οικονομικές διαφορές με την Τουρκία αλλά εις βάρος των προσφύγων
- ... και διαιτησίας, σύμφωνο που εκφράζει ακόμα και με τον τίτλο του έναν από τους στόχους του Βενιζέλου (« ... επιβεβαιουμένην δι' ενός συμφώνου φιλίας, μη επιθέσεως και διαιτησίας ..»).

Επιμέλεια Καθηγητών Φροντιστηρίων Βακάλη